

Siyer

1. Aşağıda Cahiliye Dönemi'ndeki sosyal yapı ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Toplum; hürler, esirler ve mevali olmak üzere üç sınıftan oluşmaktaydı.
- B) Kâhinler, şairler ve kahramanlık gösterenler toplumda diğerlerinden daha üstün kabul edilirdi.
- C) Mekke'de Huzâa soyundan olanlar hürlerin de üstünde bir asilzade sınıfını oluşturmuyorlardı.
- D) Kan davaları, büyük bir sosyal sorundu, bir kimsenin işlediği suçtan bütün kabilesi sorumlu olurdu.
- E) Araplar, kabile merkezli ve asabiyetin belirleyici olduğu bir idare sistemini benimsemişlerdir.

2. Peygamberimiz(s.a.v.) İslam'a davet için her türlü maddi- manevi çabayı kullanmıştır. Öyle ki İslam'ın bir çok şehirde duyulmasını sağlamıştır. Bu dönemde gönüllerin kazanılması ve İslam'ın sözle anlatılması esas olup savaş anlamındaki cihat emredilmemiştir. Bu dönemde Resulullah (s.a.v.) sabırlı olmakla ve risaleti tebliğ edip müşriklerden yüz çevirmekle emrolunmuştur: "Sana emrolunanı açıkça söyle ve müşriklerden yüz çevir." (Hicr suresi, 94. ayet)
Yukarıdaki bahsedilen mücadele süreci Peygamberimizin hayatındaki hangi dönemi kapsamaktadır?

- A) Medine Dönemi
- B) Taif Dönemi
- C) Elçiler gönderme dönemi
- D) Mekke Dönemi
- E) Ehl-i Kitapla mücadele dönemi

3. Ahzab Suresinin 21. ayetinde geçen ve genellikle Hz. Muhammed (s.a.v) için kullanılan güzel örnek anlamındaki Kur'an tabiri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hatemü'l - enbiya
- B) Ulu'l azm
- C) Üsve-i hasene
- D) Rasulurrahmeti
- E) Habibullah

4. Cahiliye döneminde toplum üç sınıftan oluşmaktaydı. Birinci sınıfı hürler oluştururdu. Kâhinler, şairler ve savaşta kahramanlık gösterenler diğerlerine nispetle daha üstün kabul edilirdi. Yalnız Mekke'de Kusay soyundan olanlar hürlerin de üstünde bir asilzade sınıfı oluşturmuyorlardı. İkinci sınıfı oluşturan esirler ise köle ve cariyelerden oluşmaktaydı. Köleler mal ve eşya gibi alınıp satılır, miras yoluyla bir kimseden diğerine geçer ya da hediye edilirdi. Bir diğer toplumsal sınıfta ise esirler ile hürler arasında olan azat edilmiş köle ve cariyeler bulunurdu. Bunlar köle olmamakla beraber hürlerle aynı haklara sahip olamazlardı. Hür birisiyle evlenemezlerdi ve diyetleri hür birisinin ancak yarısı kadardı.

Bu parçada bahsedilen hür veya köle olmayan sınıf aşağıdakilerden hangisiyle isimlendirilir?

- A) Adnânî
- B) Mevali
- C) Bedevi
- D) Hadari
- E) Eşraf

5. Siyer (sîret), özellikle Hz. Peygamber'in hayatına dair eserler için kullanılan bir terim şeklinde yaygınlık kazanmıştır. İslam tarihinde biyografi kitapları "terâcim, tabakat, vefeyât" gibi isimlerle anılmıştır. Biyografi de denilen tabakât kitaplarının ilk müellifi İbn Sa'd'dır. "et-Tabakâtü'l-kübrâ" ismi verilen eserin bugün basılan nüshasında ilk cildi siyer konularını ihtiva eder. Diğer ciltlerinde ise sahabi, tabiin, tebeu't-tabiin ve ardından gelen neslin biyografilerine yer verilmiş, son cildi hanım sahabilere ayrılmıştır.

Bu parçaya göre aşağıda yer alan;

- I. Siyer eserleri biyografi türüne girmektedir.
- II. Siyer eserleri tabakat kitaplarına göre geneldir.
- III. Siyer, İslam tarihinin bir bölümünü teşkil etmektedir.

İfadelerinden hangisi/hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

6. İslam tarihi için Arap Yarımadası'nın en önemli bölgesi hiç şüphesiz ki Hicaz'dır. Zira İslam dini bu bölgenin önemli şehirlerinden birinde doğmuş ve buradan tüm dünyaya yayılmıştır. Kurak ve sıcak bir iklime sahip olması, düzensiz yağışlar alması ve konumu dolayısıyla tarih boyunca birçok defa sel baskınlarına uğramıştır. "Ekin bitmeyen bir vadi" olarak nitelenmiş olan bu şehir Kur'an-ı Kerim'de farklı isimlerle de anılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu isimlerden biri değildir?

- A) Yesrib
B) Bekke
C) Mekke
D) Ümmü'l-kurâ
E) Beledü'l-emin

7. **Aşağıdakilerden hangisi Cahiliye Dönemi'ndeki Arap Yarımadası'nda var olan dinlerden biri değildir?**

- A) Mecûsîlik
B) Haniflik
C) Yahudilik
D) Sihizm
E) Hristiyanlık

8. **Siyer kitaplarına günümüzde bilinen şeklini veren ilk tarihçi kimdir?**

- A) Muhammed b. İshâk
B) Muhammed b. Ömer el-Vâkıdî
C) İbn Cerîr et-Taberî
D) Belâzürî
E) İbn Kesîr

9. **H. Muhammed'in (s.a.v.) nübüvvetini inkâr edenlerin iddia ve isnatlarına cevap vermek amacıyla yazılan aynı zamanda peygamberlik alâmetlerini anlatan eserlere ne ad verilmiştir?**

- A) Kitâbü'l-megâzî
B) es-Sîretü'n-nebeviyye
C) et-Tabakâtü'l-kubrâ
D) Delâilü'n-nübüvve
E) Ensâbü'l-eşrâf

10. H. Muhammed'in (s.a.v.) nübüvvetini inkâr edenlerin iddia ve isnatlarına cevap vermek amacıyla yazılan aynı zamanda peygamberlik alâmetlerini anlatan eserlere Delâilü'n-nübüvve adı verilmiştir.

Aşağıdaki İslam alimlerinden hangisi bu alanda eser yazmıştır?

- A) Ebu Nuaym el-İsfahânî
B) İbn İshâk
C) İbn Hişâm
D) İbn Cerîr et-Taberî'nin
E) İbn Sa'd

11. H. Peygamber'in dış görünüşü, yaşayışı, şahsi hayatı gibi beşerî yönünü anlatan eserlere şemâil ve hilye adı verilmiştir.

İlk defa şemâil terimini bu anlamda kullanarak Kitâbü's-şemâil adlı eseri yazan İslam alimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ebu Nuaym el-İsfahânî
B) Tirmizî
C) İbn Cerîr et-Taberî
D) Ebû Bekir el-Beyhakî
E) İbnü'l-Esîr

12. (I) İslam'ın doğduğu sırada Hicaz bölgesinde yazı bilinmekle beraber yaygın olmadığı için Mekke'de çok az kişi okuryazardı. (II) Okuma yazma bilenlerin sayısının az olmasından dolayı kültürel gelişim sağlanamamıştı. (III) Cahiliye Dönemi'nde bilgiler, hatıralar ve edebi ürünler hafızalarda muhafaza edilerek nesilden nesile aktarılıyordu. (IV) Sözlü rivayet esas olduğundan toplumsal hayatta şiirin yanı sıra güzel söz söylemek de oldukça önemseniyordu. (V) İslam'ın okuma yazmaya verdiği öneme paralel olarak yazı da gelişmiş, okuryazar sayısında artış olmuştur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde/hangilerinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) III - IV
D) IV - V
E) II - III - IV

13. (I) İslam tarihi açısından Arap Yarımadası'nın en önemli bölgesi olan Hicaz'da insanlar yaşam tarzına göre hadari ve bedevi olmak üzere ikiye ayrılmıştı. (II) Hicaz'da kurulan devlet sistemi, Arabistan'ın diğer bölgelerinde olmadığı için buralardaki halk daha çok kabile sistemine dayalı bir hayat yaşamıştır. (III) Bölge ile ilgili ilk tarihî veriler "Eyyâmü'l-Arab" adı verilen kabileler arasındaki savaşlarla ilgilidir. (IV) Hicaz; Şam ile Yemen'i birbirine bağlayan ana ticaret yolunun üzerinde bulunması sebebiyle önemli bir konuma sahipti. (V) Mekke, Taif ve Yesrib gibi şehirlerin bulunduğu Hicaz'ı, Kâbe daha da değerli kılmaktaydı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi/hangilerinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) I - III
B) II - IV
C) III - IV
D) Yalnız I
E) Yalnız II

14. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) doğumundan vefatına kadar hayatını ve şahsiyetini, ahlak ve şemailini, tebliğ faaliyetlerini, siyasi ve askerî mücadelelerini Siyer ilmi konu edinir. Siyer, Hz. Peygamber'in hayatı, onun hayatını konu edinen bilim dalı ve bu dalda yazılan eserler için terim olarak kullanılmıştır. Hz. Peygamber'in dış görünüşü, yaşayışı, şahsi hayatı gibi beşerî yönünü anlatan eserlere "şemâil" ve "hilye" adı verilmiştir. Bu anlamda ilk defa şemâil terimi "Kitâbü's-Şemâil" adlı eserde kullanılmıştır. Birçok âlim bu kitabın şerhlerini yaparak geniş bir literatürün oluşmasını ve konuyla ilgili başka eserlerin telifini sağlamıştır.

Bu parçada sözü edilen eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ezrakî
B) Vâkıdî
C) Tirmizî
D) İbn Sa'd
E) İbn Hişâm

15. Ârâmîler ve İbrânîler gibi Sâmi ırktan olan Araplar, kendi adlarıyla bilinen Yarımada'yı yurt edinmişlerdir. İlk çağlarda yaşayan Araplardan Amâlika, Âd ve Semud gibi sonradan yok olan kavimlere, İslam'ın ortaya çıkışına kadar varlıklarını koruyanlara da adı verilmiştir. Varlıklarını devam ettiren bu Araplar da yaşadıkları coğrafya ve kültürün doğal bir sonucu olarak güneyli ve kuzeyli olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Adnânî ve Kahtânî olarak da isimlendirilen bu gruplardan soyu Kahtan'a dayananlar Yarımada'nın güney bölümünde tarihte bilinen en eski devlet olan Mainîler'i kurmuşlardır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Sâmi - İbrânî
B) Bâide - Bâkiye
C) Sebeliler - Mainîler
D) Himyerîler - Sebeliler
E) Adnânîler - Mekkeliler

16. İbn Sa'd, et-Tabakâtü'l-kübrâ isimli eserine Hz. Peygamber'in Tevrat ve İncil'deki sıfatlarıyla başlamıştır. Arkasından onun ahlaki ve şahsi özellikleri, konuşma, yürüme, giyinme, yeme içme gibi daha sonraki dönemlerde müstakil kitaplarda işlenecek olan konulara yer vermiştir. Hz. Peygamber'in dış görünüşü, yaşayışı, şahsi hayatı gibi beşerî yönünü anlatan ve bu türe ait terimi ilk defa kullanarak eser yazan Tirmizî'ye örnek olan İbn Sa'd bu konuda onu etkilemiştir.

Yukarıdaki paragrafta hakkında bilgi verilen Tirmizî'nin eseri hangi türe girmektedir?

- A) Siyer
B) Tarih
C) Meğâzî
D) Şemâil
E) Tabakât

17. Peygamberimiz (s.a.v) ve Müslümanların Mekke'den Medine'ye hicret etmeleri İslam tarihinin en önemli olaylarından biridir.

Bu hicretle birlikte:

- I- Medine'de İslam toplumu oluştu.
- II- Muhacirler Mekke'de servetlerini bıraktılar.
- III- Müslümanlar, Hristiyan ve Yahudilerle bir arada yaşamaya başladılar.
- IV- Arap Yarımadasında İslam'ın yayılması hızlandı.
- V- Mekke'de müşriklerin Müslümanlar üzerindeki baskıları sona erdi.

sonuçlarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız III
- B) Yalnız V
- C) I ve II
- D) II , III ve IV
- E) III , IV ve V

18. Aşağıda siyer kavramı ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Siyer kavramı; hâl, tutum, davranış, âdet, bir kimsenin ahlakı ve hayat hikayesi gibi anlamlara gelen sîret kelimesinin çoğuludur.
- B) Siyer, Hz. Peygamber'in (s.a.v) doğumundan vefatına kadar hayatını, şahsiyetini, ahlak ve şemailini, tebliğ faaliyetlerini, siyasi ve askerî mücadelelerini konu alan ilim dalıdır.
- C) Sîret kelimesi Kur'ân-ı Kerîm'de Tâhâ Suresi 21. ayette "hal ve şekil" mânasında yalnız bir yerde geçmektedir.
- D) Başlangıçta siyer yerine kullanılan meğâzî kavramı, bugün Hz. Peygamber'in (s.a.v) hayatı ile birlikte gazve ve seriyyelerini anlatan kitaplara da isim olmuştur.
- E) Hz. Peygamber'in (s.a.v) doğumundan vefatına kadar bütün hayatını içeren eserlere "Siyer-i Nebî", "es-Siretü'n-Nebeviyye" veya kısaca "Siyer" adı verilir.

19. Araplar yaşayış tarzları bakımından iki kısımda değerlendirilmiştir. Kısıtlı tabiat koşulları içinde çölde konargöçer olarak geçimini sağlayan Araplara denir. İmkânları bakımından daha elverişli şartlara sahip olan yerleşik Araplar için ise ifadesi kullanılır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Cahili - Asabi
- B) Sâmi - Ârâmî
- C) Köle - Mevali
- D) Bedevi - Hadari
- E) Müşrik - Putperest

20. Çetin iklim şartları ve zorlu geçim koşulları nedeniyle kabileler arasındaki ilişki düşmanlık üzerine kurulmuştur. Buna göre aralarında anlaşma bulunmayan iki kabile birbirine düşman sayılmıştır. Cahiliye Dönemi'nde kabile savaşları o kadar sıradan hâle gelmiştir ki baskın ve yağma bir geçim vasıtası olmuştur. Arapların katıldığı bu savaşlar için Eyyâmü'l-Arab ifadesi kullanılır. Cahiliye Devri Arapları, ancak savaş yapmanın yasak olduğu aylarda düşmanlığa ara verirler ve her türlü saldırıdan kaçınırlardı.

Metinden hareketle aşağıdakilerden hangisi savaşın yasak olduğu aylardan biri değildir?

- A) Zilkâde
- B) Muharrem
- C) Şaban
- D) Zilhicce
- E) Receb